

Vi står midt i en klima- og naturkrise. Dessverre leverer ikke forslaget til statsbudsjett for 2026 de løsningene vi trenger. WWF har derfor følgende innspill til Energi- og miljøkomiteen vedrørende de kapitler som er fordelt til komiteen:

Gruvedrift på havbunnen

Åpningen for gruvedrift på havbunnen og planene om første konsesjonsrunde kan bli Norgeshistoriens største naturinngrep. WWF mener Norge ikke bør satse på dette uten helhetlig kartlegging og sikker kunnskap om at det kan skje uten skade på naturen.

Budsjettforslag: Overføre støtte til ressurs- og miljøkartlegging innenfor åpningsområdet for havbunnsmineraler hos Sjøkeldirektoratet, **Kap. 1810, post 21** til Mareano, **Kap. 1410, post 23**, og fjerne havbunnsmineraler fra støtte til Klima, industri og Energi, Norges Forskningsråd, **kap 1850 post 73**.

Verbalforslag:

1. Ikke lyse ut første konsesjonsrunde for gruvedrift på havbunnen.
2. Fremme et nasjonalt og internasjonalt moratorium mot mineralvirksomhet på havbunnen, inntil man har tilstrekkelig kunnskap og kan sikre at det kan skje uten skade på naturen.
3. Sikre at ingen statlige bevilgninger benyttes til havbunnsmineralvirksomhet eller teknologiutvikling for utvinning av havbunnsmineraler.

CO2-avgiften for petroleumsindustrien

I Energidepartementets budsjettproposisjon, s. 151, vil departementet sette i gang en ekstern utredning av den doble virkemiddelbruken for olje- og gassindustrien. WWF vil på det sterkeste advare mot å fjerne CO2-avgiften som virkemiddel for å redusere utslippene i Norges mest utslippende sektor. CO2-avgiften er et hovedvirkemiddel for å insentivere utslippskutt på norsk sokkel, og et bortfall av dette virkemiddelet vil bety et stort avgiftslette til Norges mest pengesterke næring og en vridning til mer forurensende oljevirksomhet.

Verbalforslag: Stortinget står fast ved klimakravene til petroleumsnæringen, og ber regjeringen øke CO2-avgiften i takt med behovet for raskere utslipp i petroleumssektoren.

Styrke omstillingsevnen i norsk økonomi ved å innføre aktivitetsdempende tiltak for petroleumsnæringen

For å omstille oss til en nullutslippsøkonomi må vi redusere aktiviteten i olje- og gassnæringen, og samtidig bygge opp alternative og grønne næringer som kan sikre arbeidsplasser og eksportinntekter.

Budsjettforslag: Fjerne bevilgningene til lete- og feltutvikling gjennom SDØE. **Kap. 5440, post 24.3:** -2100 mill. kr.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen ikke utlyse eller tildele lisenser gjennom TFO-ordningen og avlyse 26. konsesjonsrunde, i påvente av at Stortinget vedtar en plan for sluttfasen av norsk olje- og gassvirksomhet basert på prinsipper om rettferdig omstilling. Fram til planen er vedtatt, deles det ikke ut nye utvinningstillatelser eller gis nye PUD-godkjenninger.

Reversere Enova-kutt

Regjeringen foreslår å kutte bevilgningen til Enova med 1,9 mrd. kr. i 2026. 1 mrd av dette er midler som Stortinget i 2025 øremerket til tiltak i sektorer under EUs kvotemarked (punktutslippsprogrammet). Det trengs mer støtte til grønn omstilling, ikke mindre. WWF vil derfor be Stortinget reversere kuttet i bevilgningen for 2026.

Budsjettforslag: Reversere nedtrekket i Enova-bevilgningen. **Kap. 1428, post 50:** +1900 mill. kr.

Grønn bok

Det er svært bekymringsfullt at regjeringen ikke foreslår nye tiltak for å redusere utslipp mot 2030 og i stedet legger opp til en lavere måloppnåelse og økt kvotebruk utenfor EU. Stortinget bør behandle Grønn bok som en egen sak og ta utgangspunkt i det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget til Miljødirektoratet "Klimatiltak i Norge 2025" som viser mulige klimatiltak i alle sektorer.

Verbalforslag:

1. Klimastatus og –plan 2026 (Grønn bok) legges frem for særskilt politisk behandling i Stortinget.
2. 15 mrd. kr. til kjøp av klimakvoter under Parisavtalens artikkel 6 omprioriteres til utslippsreduserende tiltak i Norge.

Klimasats

Midlene til Klimasats bør økes slik at alle søknader for 2025 kan innvilges, altså til 298 mill. kr.

Budsjettforslag: Videreføring og styrking av kommunal- og fylkeskommunal tilskuddsordning for klimatiltak (Klimasats). **Kap 1420, post 61:** +190 mill. kr.

Energieffektivisering og solkraft

Regjeringen foreslår ikke å øke bevilgningene til energieffektivisering og lokal energiproduksjon i bygg. Samtidig svekker Norgespris insentivene til begge. Ifølge NVE er vi 6 TWh unna å nå målet om 10 TWh redusert strømforbruk i bygg, og omtrent like langt unna målet om 8 TWh solkraft innen 2030.

Verbalforslag:

1. Det utarbeides en handlingsplan for redusert strømforbruk i bygg med konkrete virkemidler og tiltak for å nå fastsatte mål. Denne planen skal presenteres i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2026.
2. Det utarbeides en handlingsplan for å nå 8 TWh solkraft innen 2030 med konkrete virkemidler og tiltak. Denne planen skal presenteres i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2026.

Arealnøytralitet

Arealendringer er den største trusselen mot naturmangfoldet og bidrar samtidig til å forsterke klimakrisen. Norge trenger tydelige nasjonale styringsmål for å stanse nedbyggingen av natur. Det bør innføres et nasjonalt mål om arealnøytralitet: Null netto tap av natur innen 2030.

Budsjettforslag: Utredning av arealnøytralitet for å nå nasjonalt mål innen 2030, **Kap. 1400, post 21** + 16 mill. kr.

Styrket kapasitet innen havforvaltning

Det er et stort behov for øremerking av midler til havforvaltningen for å sikre tilstrekkelig kapasitet til å forvalte nye og eksisterende oppgaver.

Budsjettforslag:

1. Øke kapasiteten på havforvaltning i Klima- og miljødepartementet, **Kap. 1400, post 01:** +20 mill. kr.
2. Øke kapasiteten på havforvaltning i Miljødirektoratet, **Kap. 1420, post 01:** +20 mill. kr.

Marint vern og særlig verdifulle og sårbare områder

I dag utgjør marine verneområder kun rundt én prosent av norske havområder, som er langt unna å oppfylle globale forpliktelser om 30 prosent vern innen 2030.

Verbalforslag:

1. Utarbeide en plan for å sikre at 30 % av norske hav- og landområder er vernet innen 2030. Områdene skal være representative og sammenhengende.
2. Områder som er definert som særlig verdifulle og sårbare områder (SVO) i forvaltningsplanene for norske havområder utredes for marint vern i tråd med naturmangfoldloven og kommende havmiljølov før det igangsettes potensiell ny aktivitet i disse.

Frivillig skogvern

Stortinget har vedtatt å verne 10% av skogen i Norge, og gjennom naturavtalen har landet forpliktet seg til å bevare minst 30% av all natur. Men bare 4,2% av den

produktive skogen er vernet. Det foreslåtte kuttet vil ramme private grunneiere og føre til at viktige områder blir stående på vent.

Budsjettforslag:

1. Bevilgningen øremerket skogvern for 2026 økes til 1 milliard. **Kap. 1420, post 32: + 643,4 mill.**
2. Kapasitetsøkning øremerket skogvern hos Miljødirektoratet. **Kap. 1420, post 01 + 5 mill.**

Restaurering av norsk natur

Norge har forpliktet seg til å restaurere minst 30 % av forringet natur, men mangler et kunnskapsgrunnlag for en nasjonal restaureringsplan. Restaureringstakten må også økes.

Budsjettforslag:

1. Midler til kartlegging av kunnskapsgrunnlag for nasjonale restaureringsplaner, samt til konkrete restaureringsprosjekter **Kap. 1420, post 21: + 15 mill.**
2. Tiltak i verneområder og annen natur, inkludert restaureringstiltak, **Kap. 1420, post 31: +47,5 mill.**
3. Statlige vannmiljøtiltak og vassdragsrestaurering, **Kap. 1420, post 21: + 70 mill.**
4. Nytt forskningsprogram for forskning på naturbaserte restaureringsmetoder for marine økosystemer, **Kap. 1410, post 51: + 50 mill.**
5. Tiltak mot nitrogenforurensing i Oslofjorden, **Kap. 1420, post 80: + 51,6 mill.**

Redusere overforbruk

Norge skal rapportere flere fotavtrykksindikatorer til [EU](#), men mangler politikk for hvordan disse kan brukes som styringsverktøy for å redusere overforbruk og måle utvikling.

Verbalforslag: Stortinget ber regjeringen legge fram et konkret mål for reduksjon av materialfotavtrykket og relevante virkemidler basert på anbefalinger fra [rapporten](#) til ekspertgruppa for sirkulær økonomi.